Fundusze Europejskie

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Fundusze Europejskie

Kontrola projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego +

Podstawa prawna kontroli w perspektywie finansowej 2021-2027

- Umowa o dofinansowanie Projektu w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
- Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.
- Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, obowiązujące od dnia 25 maja 2026 r.
- Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, obowiązujące od dnia 19 marca 2025 r.
- Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027, obowiązujące od dnia 4 maja 2023 r.

Podstawa prawna kontroli w perspektywie finansowej 2021-2027

- Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości na lata 2021-2027, obowiązujące od dnia 17 lipca 2023 r.
- Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021- 2027, obowiązujące od dnia 8 listopada 2022 r.
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027.
- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Kontrole w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego w perspektywie finansowej 2021-2027

Wyróżniamy dwa tryby kontroli:

- **planowa** - wynikająca z zapisów Rocznego Planu Kontroli,
- **doraźna** - decyzja o takiej kontroli podejmowana jest na skutek uzasadnionego podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości w projekcie. Może dotyczyć każdego rodzaju kontroli.

Kontrola planowa

- kontrolę planową w miejscu realizacji projektów przeprowadza się na próbie projektów wyłonionych przy wykorzystaniu analizy ryzyka projektów,
- analizę ryzyka przeprowadza się w oparciu o czynniki ryzyka określone w Rocznym Planie Kontroli,
- projekty wybrane do kontroli przy wykorzystaniu analizy ryzyka w danym roku obrachunkowym dotyczą zarówno kontroli przeprowadzanych w siedzibie beneficjenta, jak również kontroli zamówień przeprowadzanych na dokumentach w siedzibie Instytucji Zarządzającej (jeśli dotyczy),
- w ramach każdego wybranego do kontroli projektu mogą być przeprowadzone następujące kontrole planowe (tj. obligatoryjna kontrola w siedzibie instytucji kontrolowanej oraz dodatkowa kontrola zamówień w ramach PZP w siedzibie instytucji kontrolującej i/lub kontrola zamówień w ramach Wytycznych dot. kwalifikowalności wydatków w siedzibie instytucji kontrolującej), a także dodatkowo planowe kontrole w miejscu realizacji projektu, tj. wizyty monitoringowe – jeśli istnieje możliwość ich przeprowadzania.

Kontrole w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego w perspektywie finansowej 2021-2027

Rodzaje kontroli:

- **w trakcie realizacji projektu** (w siedzibie beneficjenta/ biurze projektu/ na wniosek beneficjenta w innym miejscu – np. w siedzibie Partnera/ Realizatora projektu);
- **na zakończenie realizacji projektu** (w siedzibie beneficjenta/ biurze projektu/ na wniosek beneficjenta w innym miejscu – np. w siedzibie Partnera/ Realizatora projektu);
- **wizyta monitoringowa** (w miejscu realizacji wsparcia, zajęć, usług, doradztwa itp.);
- **kontrola trwałości** (w miejscu realizacji projektu/ wsparcia);
- **zamówień poza Pzp** (zasada konkurencyjności, zgodność z Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków – kontrola na dokumentach w siedzibie IZ FEL);
- **zamówień Pzp** (zamówienia publiczne, zgodność z ustawą Prawo zamówień publicznych – kontrola na dokumentach w siedzibie IZ FEL).

Kontrola w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego składa się z następujących etapów:

- zaplanowanie czynności kontrolnych,
- przekazanie informacji o kontroli podmiotowi kontrolowanemu,
- przeprowadzenie czynności kontrolnych,
- sporządzenie informacji pokontrolnej wraz z ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi i doręczenie jej podmiotowi kontrolowanemu,
- rozpatrzenie ewentualnych zastrzeżeń wniesionych do informacji pokontrolnej wraz z sporządzeniem i doręczeniem ostatecznej informacji pokontrolnej.

Obszary podlegające kontroli projektu (dotyczy kontroli w trakcie i na zakończenie realizacji projektu) w perspektywie finansowej 2021-2027:

Zgodność rzeczowa realizacji projektu. Prawidłowość realizacji polityk horyzontalnych, w tym równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Prawidłowość przetwarzania danych osobowych

Prawidłowość rozliczeń finansowych

Kwalifikowalność uczestników projektu

Obszary podlegające kontroli projektu w perspektywie finansowej 2021-2027:

Rozliczanie zadań metodami uproszczonymi

Pomoc publiczna/ pomoc de minimis

Kwalifikowalność personelu projektu

Podejrzenie oszustw finansowych, korupcji

Obszary podlegające kontroli projektu w perspektywie finansowej 2021-2027:

Działania informacyjno -promocyjne

Ścieżka audytu i archiwizacja dokumentacji

Prawidłowość realizacji projektów w partnerstwie

Zakończenie realizacji projektu: cele i wskaźniki

Kontrole na zakończenie

- przeprowadzane w miejscu realizacji projektów,
- kontrole na zakończenie przeprowadza się po złożeniu przez Beneficjenta wniosku o płatność końcową,
- kontrole na zakończenie polegają na weryfikacji stopnia wykonania działań oraz osiągnięcia wskaźników realizacji celów projektu, zgodnie z warunkami i na podstawie dokumentów określonych w umowie o dofinansowanie oraz we wniosku o dofinansowanie projektu.

Kontrole na zakończenie

W ramach kontroli na zakończenie weryfikowane jest to:

- czy cele i wskaźniki założone we Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu zostały osiągnięte?
- czy projekt został zrealizowany zgodnie z założonymi kryteriami?
- czy projekt w zakresie osiągnięcia celów i wskaźników oraz założonych kryteriów został zrealizowany prawidłowo?

Wizyta monitoringowa w perspektywie finansowej 2021-2027

- wizyta monitoringowa jest formą kontroli projektu,
- przeprowadzana jest w projekcie wytypowanym do kontroli, o ile pozwala na to jego specyfika lub w trybie doraźnym,
- przeprowadzana jest w miejscu realizacji projektu i/lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego,
- celem wizyty monitoringowej jest m.in. kontrola postępu w realizacji projektu, weryfikacja sposobu realizacji wsparcia dla uczestników, identyfikowanie ewentualnych zagrożeń i nieprawidłowości,
- w trakcie wizyty monitoringowej weryfikacji podlega również realizacja obowiązków w zakresie informacji i promocji.

Wizyta monitoringowa w perspektywie finansowej 2021-2027

W myśl § 4 ust. 3 pkt. 5 wzoru umowy o dofinansowanie projektu beneficjent jest zobowiązany do przedkładania do Instytucji Zarządzającej harmonogramu realizacji wsparcia, na co najmniej 5 dni roboczych przed każdym planowanym terminem rozpoczęcia wsparcia (np. szkolenia, doradztwa), zgodnie z załącznikiem nr 9 do umowy.

Wizyta monitoringowa w perspektywie finansowej 2021-2027

Zakres wizyty monitoringowej umożliwia ocenę jakości i prawidłowości prowadzonych działań i obejmuje sprawdzenie, czy:

- forma wsparcia jest zgodna z wnioskiem o dofinansowanie projektu, m.in. w zakresie: tematyki, terminów oraz sposobu realizacji wsparcia,
- liczba uczestników odpowiada założeniom opisanym we wniosku,
- forma i termin realizacji wsparcia są zgodne z harmonogramem realizacji wsparcia, udostępnianym przez beneficjenta na podstawie umowy o dofinansowanie,

Wizyta monitoringowa w perspektywie finansowej 2021-2027

- pomieszczenia, w których realizowane są zadania merytoryczne, i materiały udostępniane uczestnikom są dostosowane pod kątem potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi zasad równościowych w ramach funduszy unijnych,
- sprzęt, wyposażenie oraz elementy infrastruktury zakupione w celu udzielania wsparcia są dostępne w miejscu realizacji usługi i są wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem oraz zawierają właściwe oznakowanie.

Podczas wizyty monitoringowej instytucja kontrolująca przeprowadza ankiety z uczestnikami projektu, w celu poznania ich opinii na temat realizowanego wsparcia i jakości prowadzonych działań.

Kontrola trwałości projektu w perspektywie finansowej 2021-2027

Kontrola trwałości prowadzona jest po zakończeniu realizacji projektu, **w okresie trwałości**, w zakresie wskazanym w umowie oraz we wniosku o dofinansowanie projektu i obejmuje m.in. weryfikację:

- zachowania trwałości operacji, tj. wydatków poniesionych w ramach cross-financingu,
- zachowania trwałości środków trwałych,
- zachowania trwałości rezultatu – wymogu utrzymania rezultatów i/lub produktów, zgodnie z Wnioskiem o dofinansowanie projektu,
- zachowania trwałości instytucjonalnej – utrzymanie utworzonych w ramach projektu miejsc (żłobki, przedszkola, kluby seniora),
- poprawności przechowywania dokumentów – archiwizacja,
- zachowania zasad dot. informacji i promocji,
- zachowania innych wymogów określonych w umowie o dofinansowanie.

Okres trwałości

W przypadku trwałości operacji lub gdy projekt podlega obowiązkowi utrzymania inwestycji, zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej trwałość musi być zachowana przez **okres 5 lat** (3 lat w przypadku MŚP – w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy) od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta.

Za datę płatności końcowej, o której mowa w art. 65 ust. 1 rozporządzenia ogólnego, uznaje się:

a) datę obciążenia rachunku płatniczego instytucji przekazującej środki beneficjentowi w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową beneficjentowi przekazywane są środki,

b) datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową – w przypadkach innych niż określone w lit. a.

Kontrola doraźna w perspektywie finansowej 2021-2027

Kontrole doraźne są to kontrole nieujęte w Rocznym Planie Kontroli.

Do przeprowadzania kontroli doraźnych stosuje się tryb postępowania obowiązujący w odniesieniu do kontroli planowych z tą różnicą, iż nie ma konieczności wysyłania zawiadomienia o planowanej kontroli, a sprawdzeniu mogą podlegać tylko wybrane obszary.

Zawiadomienie o kontroli nie jest obligatoryjne. Decyzja o takiej kontroli podejmowana jest na skutek podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości w projekcie.

Decyzja o przeprowadzeniu kontroli doraźnej może być podjęta, m.in. w następujących sytuacjach:

- podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości/ uchybień/ zaniedbań ze strony beneficjenta,
- otrzymania przez jednostkę kontrolującą informacji/ skargi dotyczącej domniemanych nieprawidłowości w projekcie lub zaniedbań ze strony Beneficjenta.

Prawidłowość realizacji polityk horyzontalnych, równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Weryfikacji podlega:

- czy w okresie realizacji projektu beneficjent zapewnia **standard minimum**, zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie projektu?
- czy beneficjent zapewnia osobom z niepełnosprawnościami **dostęp do działań** zaplanowanych w ramach projektu na równi z osobami pełnosprawnymi?
- czy produkty projektu są zgodne z **koncepcją uniwersalnego projektowania**?
- czy beneficjent zapewnił **dostępność cyfrową** stron internetowych?

Najczęściej występujące uchybienia i nieprawidłowości – kontrole na miejscu, w siedzibie beneficjenta

Zgodność rzeczowa realizacji projektu:

- rozbieżności między postępem rzeczowym, wykazywanym we wnioskach o płatność i we wniosku o dofinansowanie a stanem faktycznym,
- niekompletna dokumentacja realizowanego wsparcia, np. brak uzupełnionych dzienników zajęć,
- niezgodność terminu realizacji wsparcia, określonego w harmonogramie projektu, ze stanem faktycznym,
- brak dokumentacji potwierdzającej nabyte kwalifikacje i umiejętności.

Kwalifikowalność uczestników projektu:

- braki danych w dokumentacji dotyczącej rekrutacji uczestników projektu, np. brak podpisów uczestników, rodziców/opiekunów prawnych, brak dat, nieuzupełnione pola w dokumentacji,
- brak dokumentów potwierdzających kwalifikowalność,
- błędne dane uczestników w Systemie Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego (SM EFS),
- udzielenie wsparcia przed złożeniem kompletnej dokumentacji rekrutacyjnej,
- niezgodność regulaminu rekrutacji/wsparcia z zapisami wniosku o dofinansowanie projektu,
- rekrutacja osób niespełniających kryteriów uczestnictwa, np. w zakresie wieku uczestników.

Prawidłowość przetwarzania danych osobowych:

- brak oświadczeń uczestników o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych/wizerunku,
- brak obowiązującego systemu upoważnień do przetwarzania danych osobowych w ramach projektu,
- brak prowadzonego rejestru czynności przetwarzania danych, zgodnie z art. 30 RODO,
- nieprzestrzeganie zasady minimalizacji danych osobowych, tj. zbieranie danych nadmiarowych i zbędnych.

Prawidłowość rozliczeń finansowych:

- omyłki w zakresie ewidencji księgowej i opisu dokumentów finansowych,
- niezgodność danych dokumentów księgowych, wykazanych do rozliczenia wydatków w projekcie, z dokumentami źródłowymi,
- nieprawidłowe/nieaktualne rachunki bankowe, wskazane w umowie o dofinansowanie / umowie o partnerstwie,
- niedozwolone operacje finansowe na kontach bankowych wyodrębnionych do projektu,
- nieprawidłowa stawka VAT na fakturach dotyczących sprzętu komputerowego.

Prawidłowość rozliczeń finansowych:

Wykaz towarów w ramach dostaw sprzętu komputerowego dla placówek oświatowych i organizacji humanitarnych, charytatywnych lub edukacyjnych w celu dalszego nieodpłatnego przekazania placówkom oświatowym, których dostawa jest opodatkowana stawką 0% na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 26 ustawy o podatku od towarów i usług:

Prawidłowość rozliczeń finansowych:

- jednostki centralne komputerów, serwery, monitory, zestawy komputerów stacjonarnych,
- drukarki,
- skanery,
- urządzenia komputerowe do pism Braille'a (dla osób niewidomych i niedowidzących),
- urządzenia do transmisji danych cyfrowych (w tym koncentratory i switche sieciowe, routery i modemy).

Prawidłowość rozliczeń finansowych:

Dokonujący ww. dostawy stosuje stawkę podatku 0%, pod warunkiem:

1) posiadania stosownego zamówienia potwierdzonego przez organ nadzorujący daną placówkę oświatową, zgodnie z odrębnymi przepisami,

2) posiadania kopii umowy o nieodpłatnym przekazaniu sprzętu komputerowego placówce oświatowej oraz posiadania stosownego zamówienia potwierdzonego przez organ nadzorujący placówkę oświatową, zgodnie z odrębnymi przepisami.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 5 ustawy o podatku od towarów i usług, gdy stwierdzono pomyłkę w jakiejkolwiek pozycji faktury – podatnik wystawia fakturę korygującą.

Co istotne, uprawnienie do zmiany stawki VAT na właściwą przysługuje wyłącznie sprzedawcy, który musi wystawić fakturę korygującą.

Pomoc publiczna/ pomoc de minimis:

- błędy w wydanych zaświadczeniach o udzielonej pomocy, dotyczące m.in. podstawy prawnej, kwoty i daty,
- brak wymaganej korekty zaświadczenia,
- brak niezbędnej dokumentacji przy ubieganiu się o pomoc de minimis,
- brak lub opóźnienia w zakresie sprawozdań z udzielonej pomocy, przekazywanych do prezesa UOKiK za pośrednictwem aplikacji SHRIMP.

Kwalifikowalność personelu projektu:

- brak dokumentów potwierdzających nieprzekroczenie miesięcznego limitu 276 godz. pracy i dotyczących zaangażowania w instytucji uczestniczącej w realizacji programu EFS+,
- brak dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje personelu projektu,
- brak informacji o współfinansowaniu wynagrodzenia ze środków UE na dokumentacji dotyczącej zaangażowania pracownika do projektu,
- zatrudnienie przez partnera wiodącego pracownika partnera projektu.

Prawidłowość realizacji projektów w partnerstwie:

- niezgodny ze stanem faktycznym podział zadań/podział finansowy w umowie o partnerstwie,
- błędna procedura wyboru partnera - partnerzy spoza sektora finansów publicznych zostają wybrani na zasadach określonych w art. 39 ust. 2, 3, 4, 6, 7, 10, 11 i 12 ustawy wdrożeniowej, z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów. Podmiot z sektora finansów publicznych, dokonując wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych, jest zobowiązany w szczególności do ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie ofert,
- błędy w umowie o partnerstwie, np. brak numeru konta partnera projektu.

Prawidłowość działań informacyjno-promocyjnych

- brak wymaganej tablicy informacyjnej/plakatu błędnie wykonana tablica/plakat (zły wymiar, wzór) - wzory znajdziesz na Portalu Funduszy Europejskich: www.funduszeeuropejskie.gov.pl i na stronach internetowych programów

Wzór tablic informacyjnych jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować, dodawać/ usuwać znaków.

- brak prawidłowego opisu projektu na oficjalnej stronie internetowej (o ile taką posiada) i w mediach społecznościowych,

Prawidłowość działań informacyjno-promocyjnych

- brak wymaganych oznaczeń dokumentacji projektu (podkreślenia faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej, znaków: Funduszy Europejskich, barw Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej);

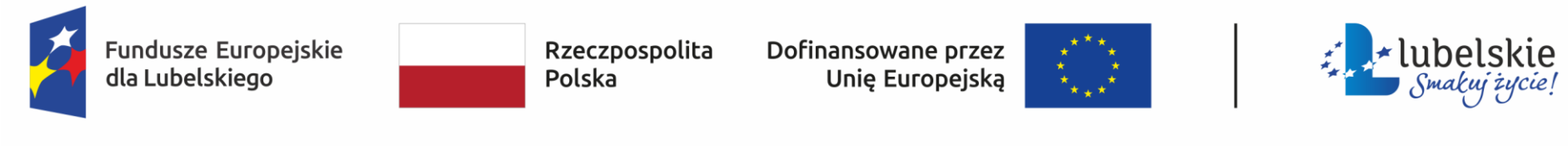
- brak naklejek na wyposażeniu, sprzęcie i środkach transportu powstałych lub zakupionych w projekcie (nie ma obowiązku umieszczania naklejek na przedmiotach użytku codziennego, których znaczenie ma charakter pomocniczy/dodatkowy w projekcie)

- wzór naklejki jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować, dodawać/ usuwać znaków,

- wzory do wykorzystania są dostępne w wersji elektronicznej na stronie: **www.funduszeeuropejskie.gov.pl**

Prawidłowość działań informacyjno-promocyjnych

- prawidłowe zestawienie znaków dla programów regionalnych (wariant pełnokolorowy):

- prawidłowe zestawienie znaków dla programów regionalnych (wariant achromatyczny):

Prawidłowość działań informacyjno-promocyjnych

Beneficjent jest zobowiązany do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych, zgodnie z zapisami m.in.:

- umowy o dofinansowanie projektu,
- Wytycznych dotyczących informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 z dnia 19 kwietnia 2023 r.;
- Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027;
- Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji, którego Wyciąg z zapisów stanowi załącznik nr 5 do Umowy o dofinansowanie;
- Księgi Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021-2027.

Prawidłowość działań informacyjno-promocyjnych

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta lub partnera z obowiązków informacyjnych i promocyjnych, określonych w umowie o dofinansowanie projektu, Instytucja Zarządzająca jednorazowo wzywa beneficjenta do podjęcia działań zaradczych w terminie i na warunkach określonych w wezwaniu.

Niewywiązywanie się przez beneficjenta z obowiązków informacyjnych, w tym brak podjęcia działań zaradczych mogą skutkować korektą finansową w maksymalnej wysokości 3% wartości dofinansowania projektu, zgodnie z Wykazem pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów Funduszy Europejskich (załącznik nr 7 do Umowy).

Obowiązek informacyjno-promocyjny dotyczy również dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia w ramach projektu. W sytuacji stwierdzenia uchybienia w tym zakresie, nie ma możliwości dokonania czynności zaradczych przez beneficjenta, gdyż postępowanie jest już zakończone i w konsekwencji nakładana jest przez IZ korekta finansowa.

LP	Obowiązek	Uchybienie	Wielkość pomniejszenia kwoty dofinansowania
1.	Umieszczenia krótkiego opisu Projektu na oficjalnej stronie internetowej Beneficjenta, jeśli ją posiada. Opis projektu musi zawierać: a) tytuł projektu lub jego skróconą nazwę, b) podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej przez zamieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej i znaku Unii Europejskiej, c) zadania, działania, które będą realizowane w ramach projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.), d) grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta), e) cel lub cele projektu, f) efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów), g) wartość projektu(całkowity koszt projektu), h) wysokość wkładu Funduszy Europejskich. (dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. a rozporządzenia ogólnego; §…ust 2 pkt 4 umowy)	Brak opisu Projektu na oficjalnej stronie internetowej Beneficjenta, jeśli ją posiada lub Brak w umieszczonym opisie Projektu informacji o fakcie otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej	0,5%

2.	Umieszczenia krótkiego opisu Projektu na stronach mediów społecznościowych Beneficjenta. Opis projektu musi zawierać: a) tytuł projektu lub jego skróconą nazwę, b) podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej przez zamieszczenie znaku Funduszy Europejskich, barw Rzeczypospolitej Polskiej i znaku Unii Europejskiej, c) zadania, działania, które będą realizowane w ramach projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.), d) grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta), e) cel lub cele projektu, f) efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów), g) wartość projektu (całkowity koszt projektu), h) wysokość wkładu Funduszy Europejskich. (dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. a rozporządzenia ogólnego; §…ust 2 pkt 4 umowy)	Brak opisu Projektu na stronach mediów społecznościowych Beneficjenta lub Brak w umieszczonym opisie Projektu informacji o fakcie otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej	0,5%

3.	Umieszczenie w widoczny sposób znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej (jeśli dotyczy; wersja pełnokolorowa) i znaku Unii Europejskiej na: a) wszystkich prowadzonych działaniach informacyjnych i promocyjnych dotyczących Projektu, b) wszystkich dokumentach i materiałach (m.in. produkty drukowane lub cyfrowe) podawanych do wiadomości publicznej, c) wszystkich dokumentach i materiałach dla osób i podmiotów uczestniczących w Projekcie. (dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego; §…ust 2 pkt 1 lit. a-c umowy)	Nieumieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej (jeśli dotyczy; wersja pełnokolorowa) i znaku Unii Europejskiej w którymkolwiek działaniu, dokumencie, materiale	0,25%
4.	Umieszczenie w miejscu realizacji Projektu trwałej tablicy informacyjnej podkreślającej fakt otrzymania dofinansowania z UE, niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji Projektu obejmującego inwestycje rzeczowe lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu. (dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. c rozporządzenia ogólnego; §…ust 2 pkt 2 umowy)	Nieumieszczenie tablicy	0,5%
		Umieszczenie tablicy informacyjnej niezgodnie z wzorem określonym w załączniku nr… do Umowy	0,25%
		Umieszczenie tablicy informacyjnej w miejscu niewidocznym lub mało widocznym dla społeczeństwa	0,25%
5.	Umieszczenie w widocznym miejscu realizacji Projektu przynajmniej jednego trwałego plakatu o minimalnym	Nieumieszczenie przynajmniej jednego plakatu lub elektronicznego wyświetlacza	0,5%

	formacie A3 lub podobnej wielkości elektronicznego wyświetlacza, podkreślającego fakt otrzymania dofinansowania z UE. (dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. d rozporządzenia ogólnego; §…ust 2 pkt 3 umowy)	Umieszczenie plakatu lub elektronicznego wyświetlacza niezgodnie ze wzorem i wytycznymi określonymi w pkt … załącznika nr… do Umowy	0,25%
		Umieszczenie plakatu lub elektronicznego wyświetlacza w miejscu niewidocznym lub mało widocznym dla społeczeństwa	0,25%
6.	Zorganizowanie wydarzenia lub działania informacyjno-promocyjnego (np. konferencja prasowa, wydarzenie promujące projekt, prezentacja projektu na targach branżowych) w ważnym momencie realizacji projektu, np. na otwarcie projektu, zakończenie projektu lub jego ważnego etapu np. rozpoczęcie inwestycji, oddanie inwestycji do użytkowania itp. Do udziału w wydarzeniu informacyjno-promocyjnym należy zaprosić z co najmniej 4-tygodniowym wyprzedzeniem przedstawicieli KE i IZ za pośrednictwem poczty elektronicznej (dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. e rozporządzenia ogólnego; §…ust 2 pkt 5 umowy)	Niezorganizowanie wydarzenia lub działania informacyjno-promocyjnego lub Niezaproszenie do udziału w wydarzeniu informacyjno-promocyjnym przedstawicieli KE odpowiedniej IZ	0,5%

Maksymalna wielkość pomniejszenia za wszystkie uchybienia nie może przekroczyć 3% kwoty dofinansowania.

Prawidłowość działań informacyjno-promocyjnych

Zgodnie z § 22 ust. 2 pkt. 2 wzoru umowy o dofinansowanie projektu beneficjent jest zobowiązany do umieszczenia w miejscu realizacji projektu trwałej tablicy informacyjnej lub pamiątkowej podkreślającej fakt otrzymania dofinansowania z UE, niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji projektu w przypadku projektów wspieranych z EFS+, których łączny koszt przekracza **100 000 EUR.**

Tablica musi być umieszczona niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji projektu lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu i funkcjonować aż do końca okresu trwałości projektu.

Prawidłowość działań informacyjno-promocyjnych

Zgodnie z *Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji* jeśli beneficjent realizuje w tym samym miejscu kilka projektów, które musi oznaczyć tablicami lub jeśli w późniejszym terminie otrzyma dalsze finansowanie na ten sam projekt, może umieścić jedną, wspólną dla kilku projektów tablicę informacyjną.

Najczęściej występujące uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone podczas przeprowadzania wizyty monitoringowej:

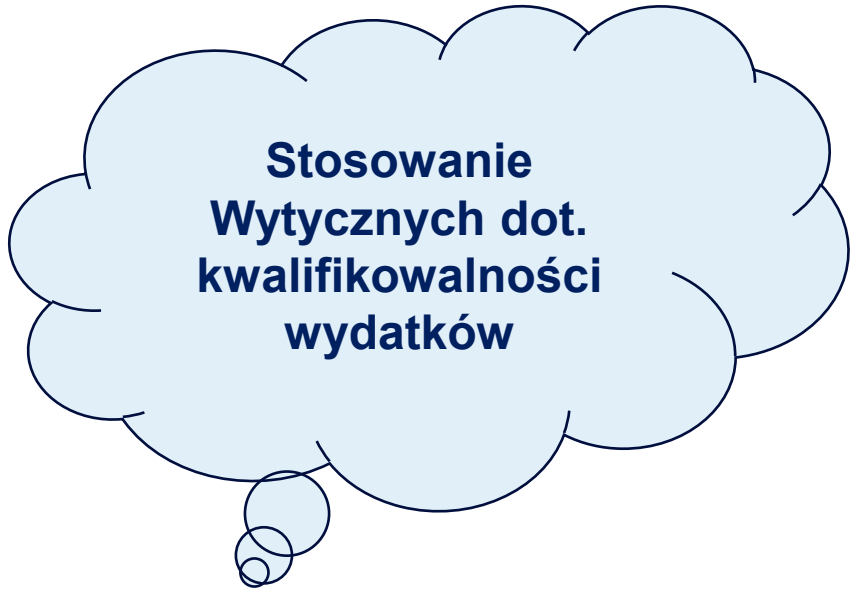
- brak logotypów, informacji o współfinansowaniu lub niewłaściwe oznakowanie na materiałach szkoleniowych oraz w pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia,
- niezgodność realizacji usługi z harmonogramem realizacji wsparcia przedłożonym do IZ FEL,
- brak osoby wyznaczonej do prowadzenia zajęć,
- brak aktualizacji harmonogramów wsparcia,
- brak realizacji usługi w ramach projektu.

Najczęściej występujące uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone w związku z przeprowadzoną kontrolą trwałości projektu:

- brak zachowania trwałości operacji/trwałości instytucjonalnej po zakończeniu finansowania ze środków UE,
- braki w dokumentacji potwierdzającej zachowanie trwałości projektu, w szczególności w zakresie opisanym we wniosku o dofinansowanie projektu,
- brak protokołów dot. zniszczenia zepsutego/zużytego sprzętu.

KONTROLA ZAMÓWIEŃ W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2021-2027

Kontrola na dokumentach, odbywa się **w siedzibie instytucji kontrolującej**, w oparciu o przekazane dokumenty znajdujące się w systemie informatycznym.

Kontrola dokumentacji w siedzibie instytucji kontrolującej dotycząca prawidłowości przeprowadzania procedur w zakresie udzielania zamówień

- Kontrola zamówień w ramach IZ FEL obejmuje w szczególności sprawdzenie czy beneficjent prawidłowo przeprowadził procedury w zakresie udzielania zamówień publicznych, tj. zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych) i/lub zgodnie z Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.
- W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości zastosowanie ma art. 26 ustawy wdrożeniowej oraz Wytyczne dotyczące korygowania nieprawidłowości wraz z załącznikiem Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach.

PRAWIDŁOWOŚĆ UDZIELENIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH
obowiązki beneficjenta:

- prawidłowe określenie szacunkowej wartości zamówienia z uwzględnieniem tożsamości czasowej, przedmiotowej i podmiotowej przedmiotu zamówienia
- szacowanie nieprowadzące do unikania stosowania wymaganych procedur:

a) powyżej 80 tys. PLN netto: zasada konkurencyjności,

b) powyżej 170 tys. PLN netto: prawo zamówień publicznych (dotyczy głównie jednostek sektora finansów publicznych).

Zabronione jest zaniżanie wartości szacunkowej zamówienia lub jego podział skutkujący zaniżeniem jego wartości szacunkowej.

- Beneficjent będący Zamawiającym w rozumieniu PZP sporządza plan postępowań o udzielenie zamówień i w pierwszej kolejności dokonuje szacowania wartości zamówienia zgodnie z przepisami tej ustawy, natomiast po stwierdzeniu, że szacunkowa wartość zamówienia ustalona na podstawie Pzp nie przekracza wartości, od której istnieje obowiązek stosowania Pzp, ustala wartość zamówienia w ramach projektu

PRAWIDŁOWOŚĆ UDZIELENIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH
obowiązki Beneficjenta cd.:

Podrozdział 3.2 pkt 1 Wytycznych dot. kwalifikowalności wydatków oraz art. 16 Pzp

- Udzielenie zamówienia w sposób:

  1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców

  2) przejrzysty

  3) proporcjonalny

Podrozdział 3.2 pkt 2 Wytycznych dot. kwalifikowalności wydatków oraz art. 17 Pzp

- Udzielenie zamówienia w sposób zapewniający:

  1) najlepszą jakość dostaw, usług oraz robót budowlanych, uzasadnioną charakterem zamówienia, w ramach środków, które zamawiający może przeznaczyć na jego realizację

  2) uzyskanie najlepszych efektów zamówienia, w tym efektów społecznych, środowiskowych oraz gospodarczych, o ile którykolwiek z tych efektów jest możliwy do uzyskania w danym zamówieniu, w stosunku do poniesionych nakładów

PRAWIDŁOWOŚĆ UDZIELENIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH
obowiązki beneficjenta cd.:

- posiadanie dokumentacji uzasadniającej wyłączenie zamówienia ze stosowania przepisów PZP/zasady konkurencyjności,
- posiadanie dokumentacji, która uzasadnia zastosowanie trybu niekonkurencyjnego w sposób niebudzący wątpliwości, co do jego prawidłowości (PZP),
- prawidłowe ogłoszenie postępowania o udzielenie zamówienia (baza konkurencyjności/biuletyn zamówień publicznych),
- pisemne prowadzenie komunikacji w postępowaniu o udzielenie zamówienia,
- prawidłowe określenie terminu na składanie ofert,
- prawidłowe sporządzenie zapytania ofertowego i opisu przedmiotu zamówienia/SWZ,
- określenie warunków udziału w postępowaniu w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców

PRAWIDŁOWOŚĆ UDZIELENIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH
obowiązki beneficjenta cd.:

- określenie kryteriów oceny ofert w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. **Należy pamiętać, że kryteria oceny ofert nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy!**
- stosowanie preferencji dla Podmiotów Ekonomii Społecznej (PES) podczas udzielania zamówień, zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie, tj.:

a) poprzez zlecanie zadań na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie lub stosowanie innych przewidzianych prawem trybów, w tym ustawy o ekonomii społecznej czy ustawy o spółdzielniach socjalnych

b) poprzez zlecanie zadań na podstawie ustawy Pzp z wykorzystaniem klauzul społecznych

przykłady: „zamówienia zastrzeżone” opisane w art. 94 ustawy PZP, zobowiązanie wykonawcy do zatrudnienia osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, które będą uczestniczyć w wykonaniu zamówienia, pozacenowe kryteria oceny ofert dot. aspektów społecznych.

PRAWIDŁOWOŚĆ UDZIELENIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH
obowiązki Beneficjenta cd.:

- przedłużenie terminu składania ofert w przypadku zmiany treści SWZ/zapytania ofertowego,
- wykluczenie podmiotów/osób, które zostały objęte sankcjami w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, zgodnie z Ustawą z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego,
- dokonanie prawidłowego badania i oceny ofert, dokonanie wyboru najkorzystniejszej oferty,
- zebranie oświadczeń o braku istnienia powiązań osobowych lub kapitałowych z wykonawcami od osób zaangażowanych w przeprowadzenie procedury wyboru wykonawców,
- sporządzenie protokołu z przeprowadzonego postępowania,
- zawarcie umowy z wybranym wykonawcą zgodnie z warunkami określonymi w zapytaniu ofertowym.

Zasada konkurencyjności – zmiany w nowej perspektywie 2021-2027 (od 25 marca 2025 r.)

Sekcja 3.2.1. Wyłączenia (tzw. wolna ręka):

4) Jeżeli w wyniku prawidłowego zastosowania zasady konkurencyjności nie wpłynęła żadna oferta, lub wpłynęły jedynie oferty podlegające odrzuceniu, albo żaden wykonawca nie spełnił warunków udziału w postępowaniu, o ile zamawiający stawiał takie warunki wykonawcom, zawarcie umowy w sprawie realizacji zamówienia z pominięciem zasady konkurencyjności jest możliwe, gdy pierwotne warunki zamówienia nie zostały zmienione (**pkt 6-8 sekcji 3.2.2 stosuje się odpowiednio**).

PRAWIDŁOWOŚĆ UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH
najczęściej stwierdzane uchybienia/nieprawidłowości:

- nieopublikowanie ogłoszenia o zamówieniu lub nieuzasadnione bezpośrednie udzielenie zamówienia (z wolnej ręki),
- niezrealizowanie zasady konkurencyjności pomimo takiego obowiązku wynikające z błędnego oszacowania wartości zamówienia,
- zastosowanie kryteriów wykluczenia/ kwalifikacji/ udzielenia zamówienia/ warunków realizacji/ specyfikacji technicznej ograniczających dostęp dla wykonawców – niezachowanie zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców,
- nieuprawnione łączenie zamówień bez możliwości składania ofert częściowych,
- niejednoznaczny opis przedmiotu zamówienia,
- nieprawidłowy wybór oferty.

PRAWIDŁOWOŚĆ UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH
najczęściej stwierdzane uchybienia/nieprawidłowości cd.:

- niezastosowanie preferencji dla PES,
- określenie kryteriów oceny dotyczących właściwości wykonawców,
- nieuzasadnione zmiany w umowie z wykonawcą,
- niekompletna dokumentacja z prowadzonego postępowania, brak zachowania ścieżki audytu (brak dokumentacji dot. szacowania zamówienia, błędy w protokole, niezebranie oświadczeń o braku istnienia powiązań osobowych lub kapitałowych z wykonawcami od osób zaangażowanych w przeprowadzenie procedury wyboru wykonawców).

Wytyczne MFiPR z 04.07.2023 dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości na lata 2021-2027

Załącznik do Wytycznych - Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach – tzw. TARYFIKATOR KOREKT

Zasada konkurencyjności – zmiany w nowej perspektywie 2021-2027 (od 25 marca 2025 r.)

Konflikt interesów

W celu uniknięcia konfliktu interesów, **w przypadku beneficjenta, który nie jest zamawiającym w rozumieniu Pzp**, zamówienia nie mogą być udzielane podmiotom powiązanym z nim osobowo lub kapitałowo, z wyłączeniem zamówień sektorowych i zamówień określonych w sekcji 3.2.1 pkt 2 lit. i.

Zasada konkurencyjności – zmiany w nowej perspektywie 2021-2027 (od 25 marca 2025 r.)

Umowa w sprawie zamówienia

Zawarcie umowy w sprawie zamówienia następuje w formie pisemnej lub w formie elektronicznej, o których mowa w art. 78 i art. 78¹ Kodeksu cywilnego.

W przypadku gdy wybrany wykonawca odstąpi od zawarcia umowy w sprawie zamówienia, zamawiający **może zawrzeć umowę** z wykonawcą, który w prawidłowo przeprowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia uzyskał kolejną najwyższą liczbę punktów.

Najczęstsze nieprawidłowości przy udzielaniu zamówień publicznych w nowej perspektywie 2021-2027

Poz. 1 *taryfikatora korekt*: *nieopublikowanie ogłoszenia o zamówieniu lub nieuzasadnione bezpośrednie udzielenie zamówienia (tj. niezgodna z prawem procedura negocjacyjna bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu)* – **stawka 100% lub 25%**

Poz. 11: *zastosowanie kryteriów wykluczenia/ kwalifikacji/ udzielenia zamówienia/ warunków realizacji/ specyfikacji technicznej ograniczających dostęp dla wykonawców (oprócz nieuzasadnionych preferencji krajowych, regionalnych lub lokalnych)* – **stawka 25% lub 10% lub 5%**

Poz. 14: *wprowadzono zmiany w kryteriach kwalifikacji (lub specyfikacji technicznej) po otwarciu ofert lub kryteria te (lub specyfikacja) zostały zastosowane nieprawidłowo* – **stawka 25%**

Poz. 23: *modyfikacje elementów zamówienia określonych w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji warunków zamówienia niezgodne z przepisami dyrektyw: dyrektywy 2014/23/UE, dyrektywy 2014/24/UE, dyrektywy 2014/25/UE oraz właściwych przepisów krajowych* – **stawka 25%** wartości pierwotnego zamówienia oraz nowych prac budowlanych / dostaw / usług (jeżeli takie istnieją) wynikających z modyfikacji lub **25%** wartości pierwotnego zamówienia i **100%** powiązanych modyfikacji zamówienia (wzrost ceny)

Fundusze Europejskie

Dziękujemy za uwagę

Departament Kontroli

ul. A. Grottgera 4, 20-029 Lublin

Oddział Kontroli Programów Regionalnych ds. EFS

ul. Stefczyka 3, 20-151 Lublin

kontrola@lubelskie.pl

tel. 81 441 68 20